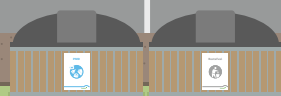
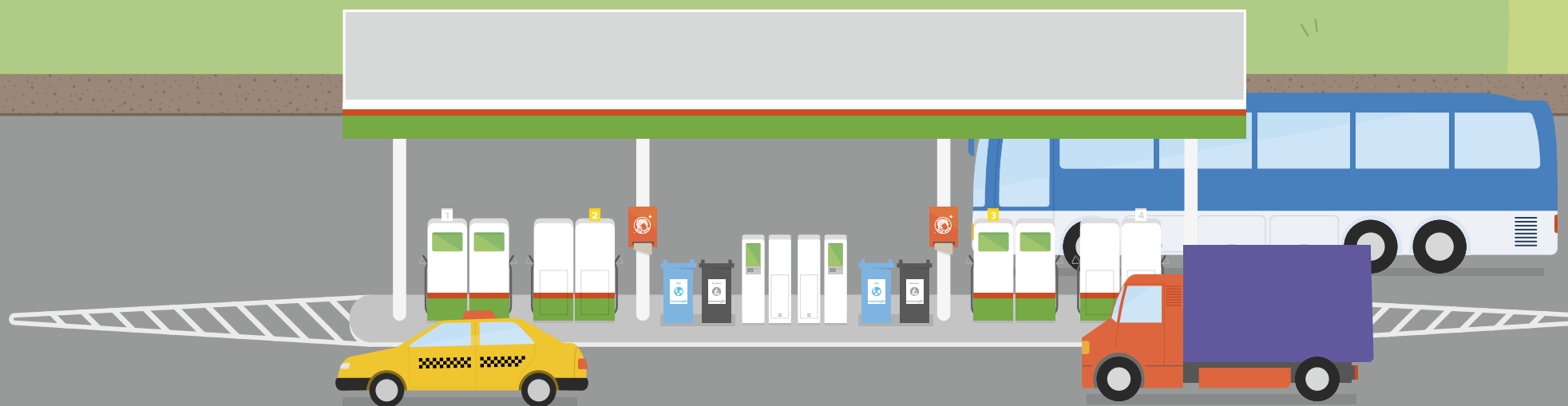

Tankstations

Leidraad rond selectieve afvalinzameling

Wat vind je in dit document?

Deze leidraad helpt je als uitbater van een tankstation om:

- te voldoen aan je **wettelijke verplichtingen** rond afvalinzameling.
- **efficiënte en praktische oplossingen** te vinden die gebruiksvriendelijk zijn voor klanten én haalbaar voor medewerkers.

De focus ligt op infrastructuur en communicatie met klanten en bezoekers. Sensibilisering en opleiding van medewerkers zijn even belangrijk, maar vallen buiten deze leidraad.

Wat zijn je wettelijke verplichtingen?

Wat houdt de sorteerplicht in?

Afval dat vrijkomt op de site van een onderneming wordt door de wetgever beschouwd als bedrijfsafval en moet – net als huishoudelijk afval – gesorteerd worden. Het maakt hierbij niet uit of het afval voortkomt uit de activiteiten van het bedrijf of afkomstig is van bezoekers en klanten. Als uitbater van een tankstation ben je er verantwoordelijk voor dat medewerkers, klanten en bezoekers op de site hun afval correct kunnen sorteren.

Welke afvalstromen moet ik apart inzamelen?

De Vlaamse afvalwetgeving Vlarema onderscheidt een aantal afvalfracties die onder de sorteerplicht vallen, van PMD en papier-karton tot metaal en hout. Deze afvalfracties mogen niet in het restafval belanden. Bedrijven moeten de nodige afvalbakken plaatsen opdat er correct gesorteerd kan worden. Voor meer details verwijzen we naar het juridisch artikel Vlarema 4.3.2.

Wat betekent dit concreet voor tankstations?

- Tankstations zonder shop kunnen er in principe voor kiezen om geen afvalbakken te plaatsen, maar lopen wel het risico dat klanten hun afval toch achterlaten op de site. Het ruimen van dit zwerfvuil is sowieso de verantwoordelijkheid van de uitbater, aangezien het om een privéterrein gaat. Wanneer je ervoor kiest om wel afvalbakken te plaatsen, moet er minimum een gescheiden inzameling van PMD en restafval zijn.
- Voor tankstations met een shop en/of eetgelegenheid verwachten we meer selectieve afvalbakken aangezien de kans groot is dat er meer soorten afval vrijkomen, zoals papier-karton, glas en organisch afval (etensresten).

Hoe wordt er gecontroleerd?

De ophaler voor bedrijfsrestafval zal bij de inzameling van het afval een visuele controle uitvoeren op sorteerfouten. Ook vanuit de Afdeling Handhaving van OVAM kunnen controles komen. Bij overtredingen kunnen juridische stappen en boetes volgen.

Andere wettelijke verplichtingen

Per vestiging dien je een afvalstoffenregister bij te houden met info over het afval dat vanop die site werd ingezameld. Voor de inzameling van bedrijfsrestafval is een Vlarema-contract verplicht. Meer info over de deze wettelijke verplichtingen, kan je raadplegen via OVAM.

Hoe kies je de juiste afvalbakken?

- Pas aantal en grootte van afvalbakken aan op zone en gebruik.
- Kies bakken die gemakkelijk te ledigen en reinigen zijn.
- Zorg voor een stevig verankerde vuilnisbak die tegen een stootje kan om misbruik te voorkomen.
- Denk aan een aangepaste inwerpopening om sluikestorten geen kans te geven.
- Werk met sorteereilandjes of sorteermeubels.
- Gebruik opschriften, pictogrammen en kleuren.
- Zorg voor een uniforme stijl over het hele terrein.
- Ledig tijdig en verhoog capaciteit tijdens drukke periodes.
- Verwijder oude afvalbakken bij plaatsing van nieuwe.

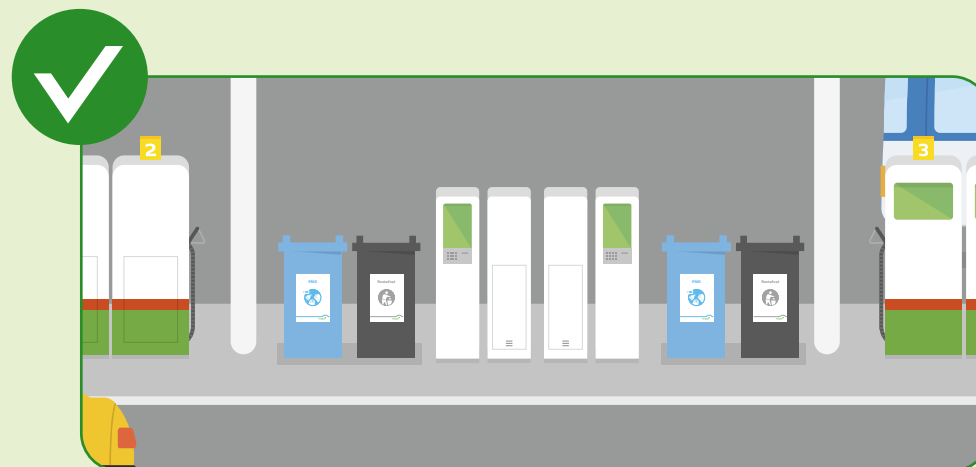

ZO PAK JE HET AAN

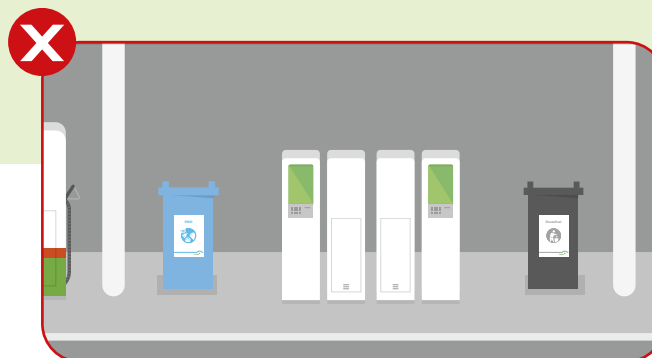
zone per zone

AAN DE POMP

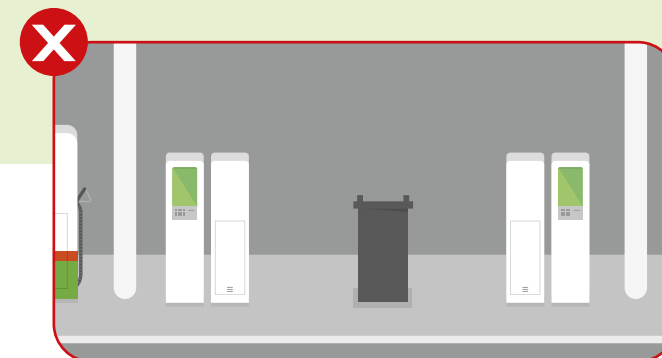
- Plaats **aparte afvalbakken** aan de pompen voor restafval en PMD.
- Plaats de twee bakken **direct naast elkaar**.
- Plaats de afvalbakken met de **inwerpopening naar de gebruiker toe**, zodat deze duidelijk zichtbaar en eenvoudig bereikbaar is.
- Breng **duidelijke opschriften, pictogrammen en kleuren** aan op de afvalbakken, zodat meteen duidelijk is wat waar hoort.
- Gebruik dezelfde communicatie-elementen als elders op de site om de **herkenbaarheid** te vergroten.
- Je kan er ook voor **kiezen om geen afvalbakken te plaatsen** aan de pompen. Haal oude bakken weg. Let erop dat er geen papieren doekjes worden aangeboden wanneer er geen afvalbakken staan, want dit verhoogt het risico op zwerfvuil.

De afvalbakken staan per eiland en zijn voorzien van de juiste communicatie.

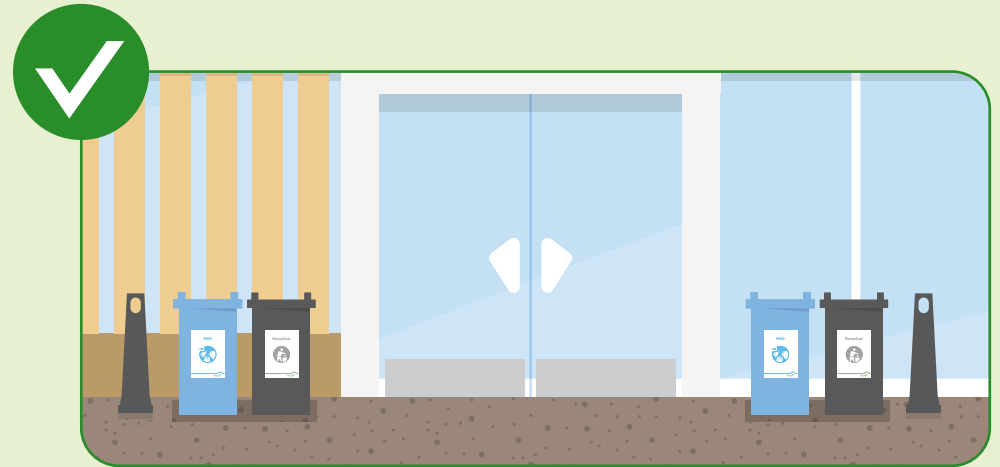
Afvalbakken staan te ver uiteen en moeten naast elkaar staan om correcte sortering aan te moedigen.

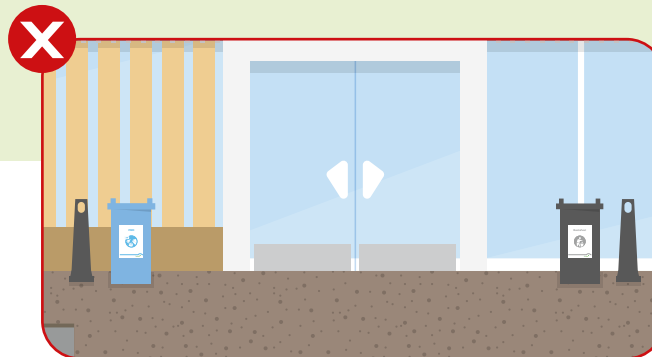
Slechts 1 afvalbak en communicatie ontbreekt.

AAN DE INGANG VAN DE SHOP

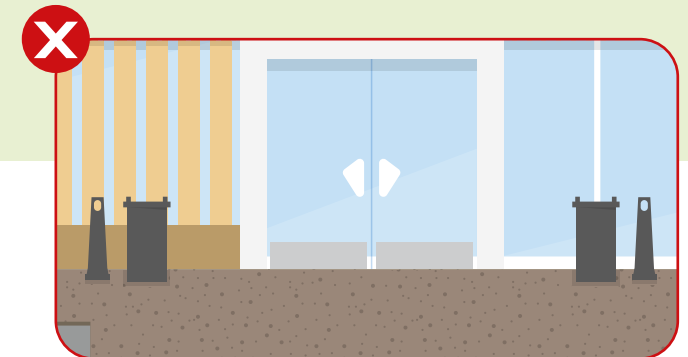
- Plaats **aparte afvalbakken voor restafval en PMD** aan de **ingang** van de shop, en waar nodig ook op de looproute(s) van de parking naar de shop.
- Plaats de twee bakken **direct naast elkaar**.
- Breng **duidelijke opschriften, pictogrammen en kleuren** aan op de afvalbakken, zodat meteen duidelijk is wat waar hoort.
- Gebruik dezelfde communicatie-elementen als elders op de site om de **herkenbaarheid** te vergroten.
- Voorzie aan de ingang van de shop **afvalrecipiënten voor peuken**; dit kan een afzonderlijk recipiënt zijn of geïntegreerd in de restafvalbak.

De afvalbakken staan per eiland en zijn voorzien van de juiste communicatie.

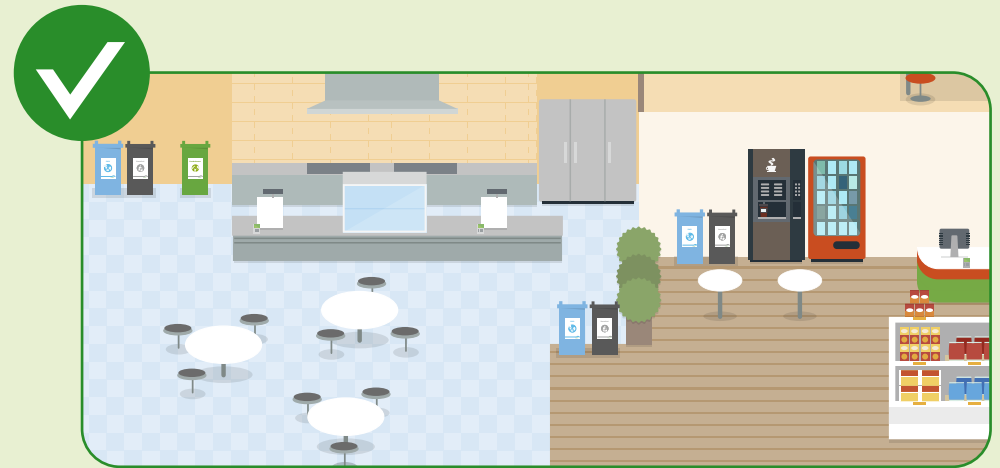
Afvalbakken staan te ver uiteen en moeten naast elkaar staan om correcte sortering aan te moedigen.

De afvalbak voor PMD en communicatie ontbreken.

IN DE SHOP EN IN HET RESTAURANT

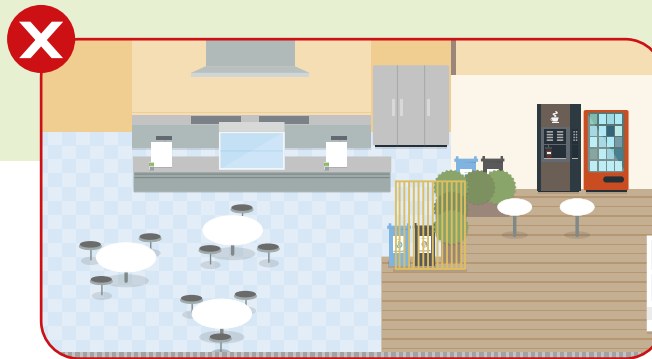
- Op plaatsen in de shop waar bezoekers iets kunnen consumeren en bij het afruimen aan de klantzijde van het restaurant verwachten we minstens een **aparte inzameling van restafval en PMD**.
- Afhankelijk van het type afval dat vrijkomt, plaats je best ook **aparte bakken voor etensresten, papier/karton of glas**.
- Breng **opschriften, pictogrammen en kleuren** aan op de afvalbakken, zodat meteen duidelijk is wat waar hoort.
- Gebruik dezelfde communicatie-elementen als elders op de site om de **herkenbaarheid** te vergroten.

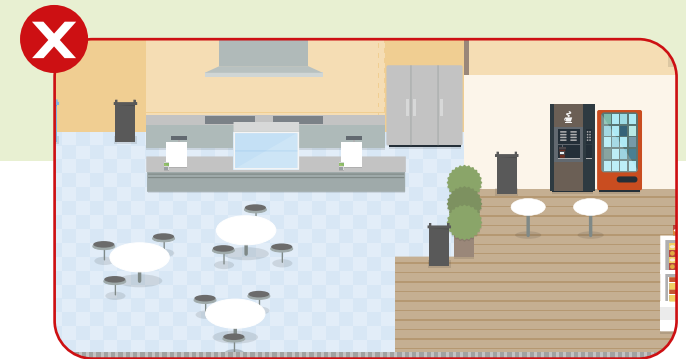
Alle afvalbakken staan samen in afvaleilanden en zijn voorzien van de juiste communicatie. In de zones waar gegeten wordt staat een aparte afvalbak voor etensresten.

Afvalbakken in de eetzone ontbreken en afvalbakken staan te ver uiteen.

Afvalbakken in de eetzone ontbreken en in de andere ruimte zijn ze slecht zichtbaar.

Er zijn enkel restafvalbakken en communicatie ontbreekt.

OP HET TERRAS EN IN DE PICKNICKZONE

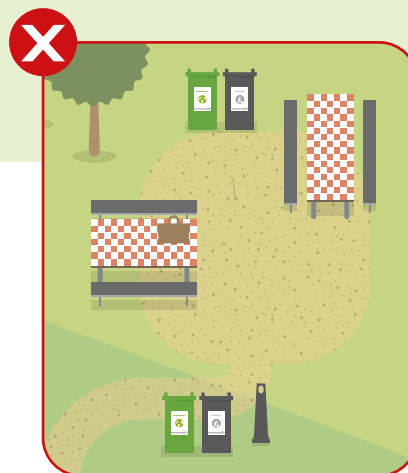
- Plaats aparte afvalbakken voor PMD en restafval direct naast elkaar, bij voorkeur in **een sorteereiland**.
- Denk aan een **aangepaste inwerpopening** om sluikstorten geen kans te geven.
- Plaats afvalbakken **in de looplijn** of op een **goed zichtbare en makkelijk bereikbare plek**.
- Breng **duidelijke opschriften, pictogrammen en kleuren** aan op de afvalbakken, zodat meteen duidelijk is wat waar hoort.
- Gebruik dezelfde communicatie-elementen als elders op de site om de **herkenbaarheid** te vergroten.
- Voorzie een **kleinere inwerpopening voor PMD** om sorteerfouten te voorkomen.
- Voorzie in de picknickzone een **extra afvalbak voor etensresten**, zeker wanneer die zone rechtstreeks verbonden is met de shop of het restaurant. Wanneer bezoekers van het restaurant buiten kunnen eten, dan moeten alle afvalstromen die vrijkomen correct gesorteerd kunnen worden.
- Voorzie op het terras ook **afvalrecipiënten voor peuken**. Let op: vanaf 2027 geldt een rookverbod op horecaterrassen, waarbij ook nieuwe richtlijnen voor peukenrecipiënten geïntroduceerd zullen worden. Je kan de wetgeving hierover opvolgen via de [website van Mooimakers](#).

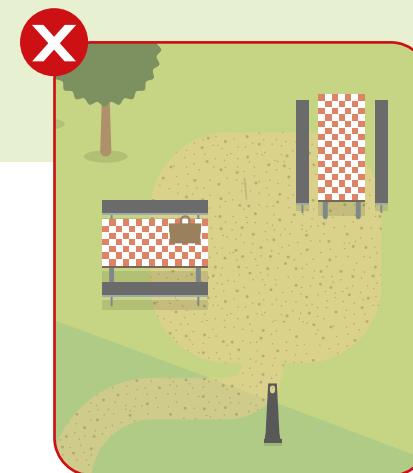
Alle afvalbakken staan samen in afvaleilanden en zijn voorzien van de juiste communicatie.

Afvalbakken staan te ver uiteen.

De PMD-afvalbakken ontbreken.

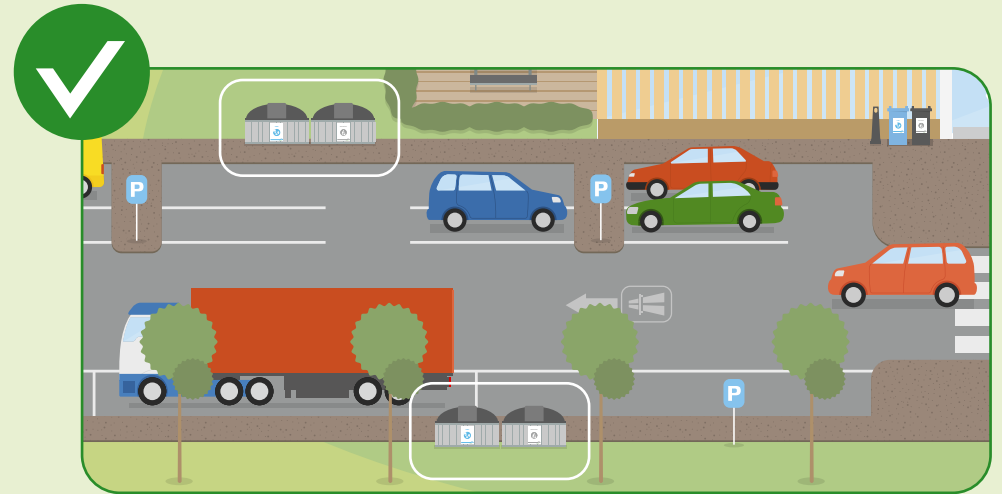
Er staan geen afvalbakken.

OP DE PARKING

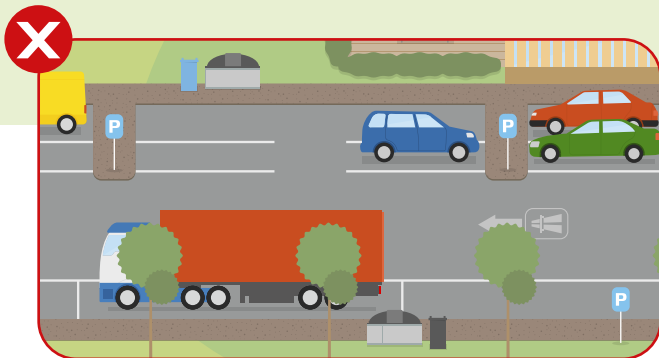
- Zamel minstens **restafval en PMD apart** in.
- Plaats de afvalbakken **zo dicht mogelijk bij elkaar**.
- Zorg voor **voldoende ruimte rondom** de semi-ondergrondse afvalcontainers voor lediging door de vuilniswagen.
- Plaats de vuilnisbakken **op goed zichtbare plekken** en gebruik waar nodig **signalisatie op ooghoogte** om ze makkelijk vindbaar te maken.
- Voorzie **duidelijke opschriften, pictogrammen en kleuren**.
- **Spreek af met je afvalpartner** of die het afval rechtstreeks op de parking gaat inzamelen, of dat je medewerkers het afval van de parking op een centrale locatie samenbrengen.

Semi-ondergrondse containers kunnen helpen om grote(re) hoeveelheden afval in te zamelen en kunnen mooi geïntegreerd worden in de site.

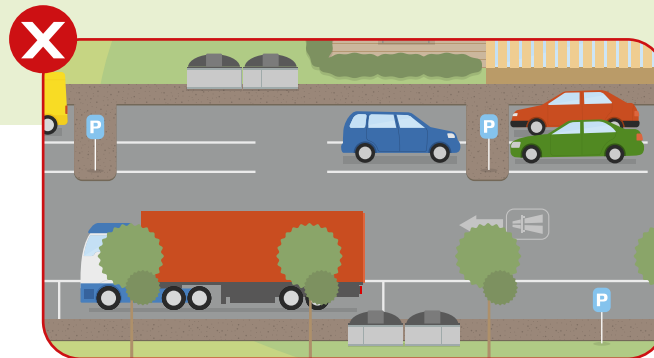
- *Voorzie ook hier de nodige communicatie en werk met opschriften, pictogrammen en kleuren.*
- *Vermijd te grote inwerpopeningen: ze nodigen mensen uit om afvalzakken te deponeren en trekken sluikstorten aan.*
- *Zorg voor een vrije zone naast of rond de ondergrondse container zodat de ophaalwagen altijd voldoende ruimte heeft om de container te ledigen.*

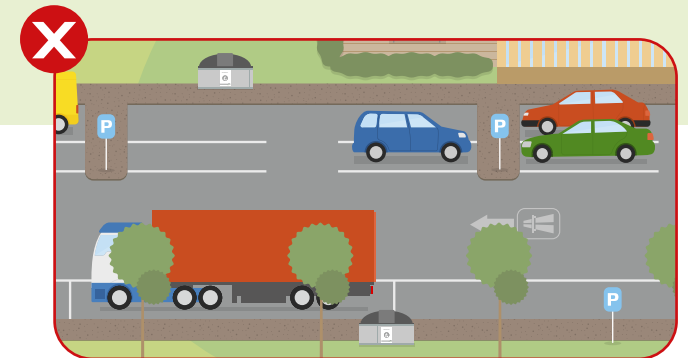
Alle afvalbakken staan samen in afvaleilanden en zijn voorzien van de juiste communicatie. Op de parking staan semi-ondergrondse afvalcontainer met grote capaciteit.

Er staan verschillende types afvalbakken en dit kan tot verwarring leiden. De communicatie ontbreekt op de afvalbakken.

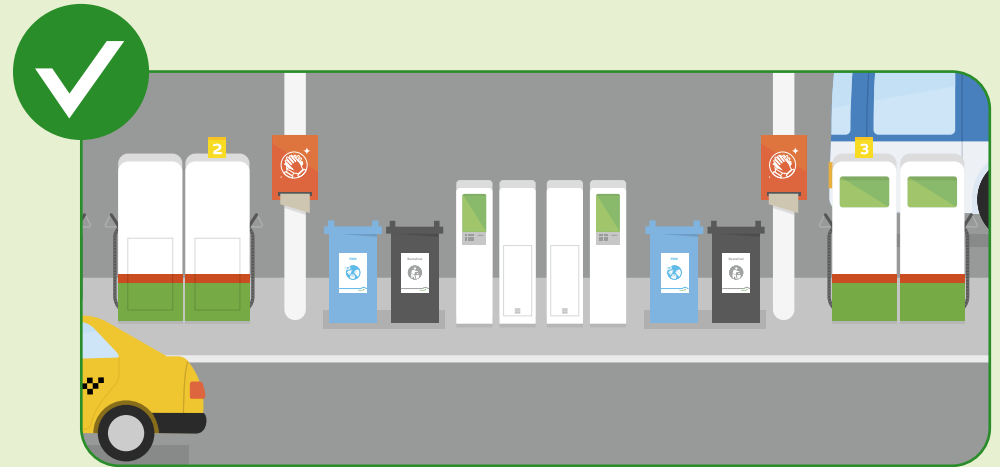
Duidelijke communicatie ontbreekt.

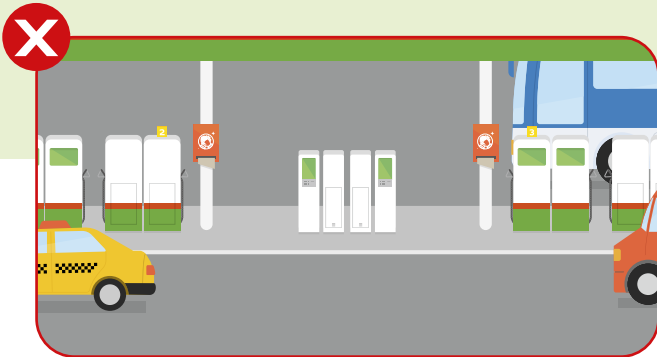
De semi-ondergrondse afvalcontainer voor PMD ontbreekt naast restafval.

ONBEMANDE TANKSTATIONS

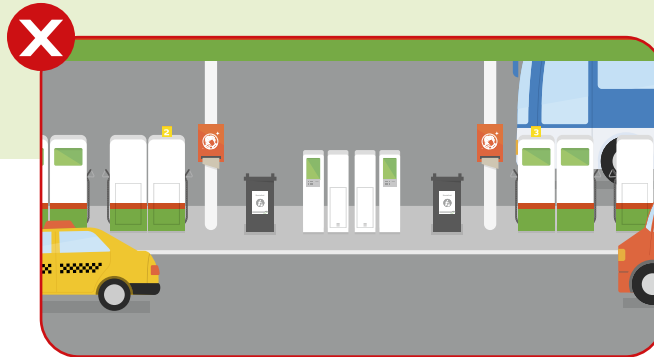
- Je bent als uitbater van een onbemand tankstation **niet verplicht om afvalbakken te plaatsen**.
- Wanneer je afvalbakken plaatst, moet de **sorteerplicht gerespecteerd** worden. We verwachten minstens een aparte afvalbak voor restafval en PMD.
- **Zwerfvuil op de site valt onder jouw verantwoordelijkheid**, aangezien het om een privéterrein gaat.

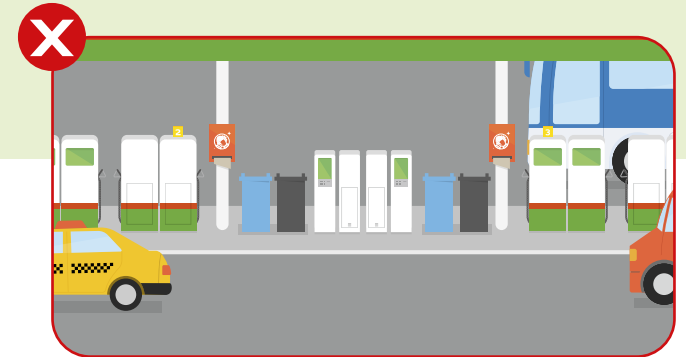
Afvalbakken staan naast elkaar in afvaleilanden met duidelijke communicatie.

Bij aanwezigheid van papierdispensers moeten selectieve afvalbakken geplaatst worden.

De PMD-afvalbak ontbreekt.

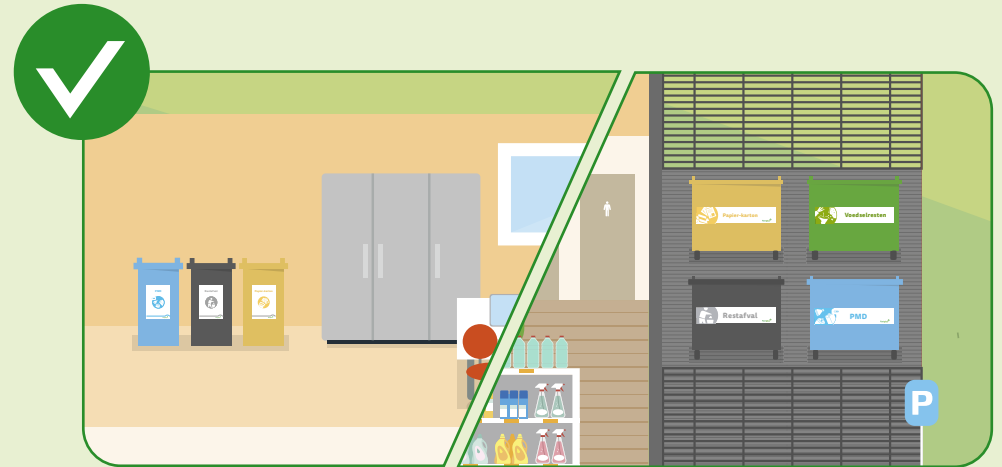

Duidelijke communicatie ontbreekt.

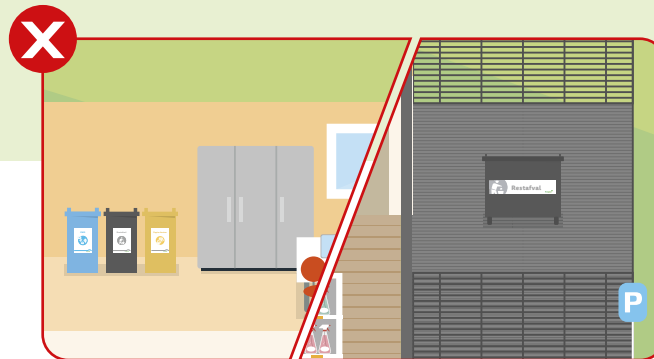
ACHTER DE SCHERMEN

Ook achter de schermen – aan de personeelszijde – moet er correct gesorteerd worden! Hier komen nog andere afvalfracties vrij dan aan de klanten- en bezoekerszijde. Denk bijvoorbeeld aan folies, piepschuim, keukenafval, levensmiddelenafval, frituurolie, papier-karton, glas, etc

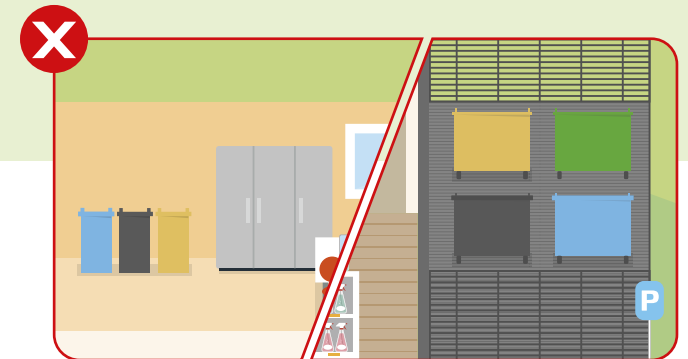
- Plaats de nodige afvalbakken met de **juiste aanduiding en communicatie**.
- **Sensibiliseer je medewerkers** via opleidingen.
- Bespreek met je **afvalpartner** de meest geschikte infrastructuur en ophaalfrequentie voor elke afvalstroom.
- Maak gebruik van **dezelfde kleuren en pictogrammen** als op de rest van de site.
- Trek de kleuren van je communicatie door naar de grote rolcontainers, afzetcontainers en perscontainers zodat de **interne logistiek** de afvalzakken ook in de juiste container deponeert.
- Zorg ervoor dat de **centrale site** waar het afval wordt opgeslagen **afgesloten** kan worden om sluikstorten te vermijden.

De afvalbakken staan naast elkaar in afvaleilanden en zijn voorzien van de juiste communicatie.

Selectieve inzameling aan de rechterkant ontbreekt.

De communicatie ontbreekt.

ALGEMENE AANDACHTS- PUNTEN

- **Kies voor een professionele afvalpartner** voor de ophaling en verwerking van je afval. Wanneer je PMD in zakken aanbiedt voor ophaling, gebruik dan de officiële zakken met het opschrift 'PMD Bedrijven'. Voor restafval gebruik je transparante zakken.
- **Betrek je medewerkers** en zorg dat ze de sorteeregels kennen. Het is ook belangrijk dat iedereen de juiste zakken gebruikt en de verschillende stromen in de juiste verzamelcontainers deponeert. Besteed extra aandacht aan de restaurants en andere cateringfaciliteiten. Regelmatige opleidingen en afvalaudits helpen om de kennis over sorteren van afval te verbeteren.
- **Volg de kwaliteit op** van de ingezamelde afvalstromen. Analyseer de inhoud van de afvalbakken en breng de meest voorkomende problemen in kaart. Controleer regelmatig de vullingsgraad van de afvalbakken en stuur bij waar nodig. Betrek je medewerkers en neem ook hun vaststellingen in rekening.

NUTTIGE LINKS

- Meer informatie over je wettelijke verplichtingen:
<https://ovam.vlaanderen.be/bedrijfsafval-sorteren-op-publiek-toegankelijke-plaatsen>
- Praktische tips en informatie over sorteren in je tankstation:
<https://www.fostplus.be/nl/sorteren/buitenshuis-sorteren/sorteren-in-de-tankstations>
- Gratis stickers en communicatiemateriaal vind je in De Sorteewinkel: www.desorteewinkel.be
- Vragen over de sorteerregels voor PMD, papier-karton en glas? Surf naar www.betersorteren.be

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Fostplus